

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD-4100-001-07/2013
P/13/140

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/140 „Wykonanie budżetu państwa w 2012 roku w części 85/22 – województwo pomorskie”
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Agnieszka Solecka, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84792 z dnia 7 stycznia 2013 r.; 2. Andrzej Kaczyński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84817 z dnia 12 lutego 2013 r.; 3. Krystian Kułaga, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa nr 2525. (dowód: akta kontroli str. 1-2, 4-5)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Nowej Karczmie, ul. Kościerska 9, 83-404 Nowa Karczma (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Pollak, Wójt Gminy Nowa Karczma (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ planowanie i wykorzystanie przez Gminę Nowa Karczma (dalej: „Gmina”) dotacji z budżetu państwa na realizację w 2012 r. zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami (dalej: „zadania zlecone”).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia przede wszystkim:

- poinformowanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Karczmie (dalej: „OPS”) o kwotach planowanych wydatków na realizację zadań zleconych;
- terminowe przekazywanie do OPS środków otrzymanych dotacji na realizację zadań zleconych;
- wykorzystanie otrzymanych dotacji zgodnie z przeznaczeniem i terminowe ich rozliczenie;
- prawidłowe sporządzenie sprawozdań Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2012 r.

NIK stwierdziła nieprawidłowości, które dotyczyły niewzewania producentów rolnych do usunięcia braków w 12 wnioskach o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Nie miały one jednak wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie i wykorzystanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami

1.1. Planowanie przez Gminę dotacji

Opis stanu
faktycznego

1.1.1. Gmina przekazała 07.10.2011 r. Wojewodzie Pomorskiemu informację² o kwotach środków niezbędnych w 2012 r. do sfinansowania realizacji zadań zleconych w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej: 85212 „Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego” (3.050,0 tys. zł) oraz 85213 „Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej” (7,3 tys. zł).

Powyższą informację przekazano w terminie określonym w piśmie Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku (dalej „PUW”) ³. Wojewoda nie wymagał przedstawienia w 2011 r. przez Wójta Gminy takiej informacji w pozostałych rozdziałach (01095 „Pozostała działalność”⁴, 75011 „Urzędy wojewódzkie”⁵ i 85295 „Pozostała działalność”⁶), w których Gmina poniosła w 2012 r. wydatki związane z wykonywaniem zadań zleconych.

Wielkość środków w rozdziałach 85212 i 85213 oszacowano na podstawie kwot wykorzystanych dotacji w okresie od stycznia do września 2011 r. i przewidywanego wykonania planu finansowego w IV kwartale tego roku. Kwoty planowanych wydatków w pozostałych rozdziałach określono na podstawie:

- w rozdziale 75011: wielkości wynikającej z informacji⁷ Wojewody Pomorskiego o przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na 2012 r. kwotach dotacji na zadania zlecone (66,0 tys. zł);
- w rozdziale 01095: wniosków producentów rolnych o zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (350,4 tys. zł);
- w rozdziale 85295: liczby osób korzystających z rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne (36,3 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 32-39, 42, 46, 64-66, 82-97, 116-117)

1.1.2. Gmina otrzymała od Wojewody Pomorskiego w dniu 26.10.2011 r.⁸ (jeden dzień po terminie określonym w art. 143 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych⁹) informację o przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na 2012 r. kwotach dotacji na zadania zlecone, a informacja o kwotach tych dotacji określonych w ustawie budżetowej na rok 2012 z dnia 2 marca 2012 r.¹⁰ wpłynęła do Urzędu

² Pismo OPS nr PS.811-77/11 z 07.10.2011 r.

³ Pismo nr PS-II.3110.5.2011.KK z 28.09.2011 r.

⁴ W dziale 010 „Rolnictwo i łowiectwo”.

⁵ W dziale 750 „Administracja publiczna”.

⁶ W dziale 852 „Pomoc społeczna”.

⁷ Pismo nr FB-I.3110.4.2011.EP z 24.10.2011 r.

⁸ Pismo nr FB-I.3110.4.2011.EP z 24.10.2011 r.

⁹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

¹⁰ Dz.U. z 2012 r., poz. 273.

02.04.2012 r.¹¹, tj. z zachowaniem terminu wynikającego z art. 148 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 36-39)

1.1.3. Zadania zlecone w 2012 r. realizowane były przez Urząd i OPS.

Wójt Gminy poinformował OPS o kwotach dotacji w rozdziałach 85212 i 85213, wynikających z powyższych informacji Wojewody Pomorskiego.

Wójt Gminy dokonał podziału dotacji na zadania zlecone według kryterium podmiotowego, środki w rozdziałach działu 852 „Pomoc społeczna” wykorzystywał OPS, a w pozostałych rozdziałach klasyfikacji budżetowej (01095 i 75011) – Urząd.

(dowód: akta kontroli str. 23-31, 53-61, 64-66)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Wykorzystanie przez Gminę dotacji

Opis stanu
faktycznego

1.2.1. W 2012 r. Gmina otrzymała od Wojewody Pomorskiego dotacje na realizację zadań zleconych w kwocie ogółem 3.611,4 tys. zł. Otrzymane środki wykorzystano w wysokości 3.609,0 tys. zł (w 99,9%).

Przyznana Gminie przez Wojewodę Pomorskiego wysokość dotacji zapewniła pełną realizację zadań zleconych, z wyjątkiem kwoty otrzymanej w rozdziale 75011, w którym jednostka dofinansowała ich wykonanie środkami własnymi w kwocie ogółem 65,2 tys. zł (szczegółowo opisano w pkt 1.2.3 wystąpienia).

Dotacje były przekazywane Gminie w sposób umożliwiający terminowe wykonywanie zadań zleconych (art. 149 ust. 1 ustawy o finansach publicznych).

Gmina otrzymywała środki dotacji w następujących terminach i kwotach:

- w rozdziale 01095: w dwóch ratach (199,4 tys. zł i 151,0 tys. zł), na podstawie wniosków Wójta Gminy o przekazanie dotacji na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej;
- w rozdziale 75011: co miesiąc po 5,5 tys. zł (ogółem 66,0 tys. zł);
- w rozdziale 85212: co miesiąc (na podstawie informacji OPS przesyłanych do PUW) w wysokości od 239,5 tys. zł do 272,5 tys. zł, z wyłączeniem września, w którym otrzymano – w związku z wypłatą 804 uczniom jednorazowego dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 350,7 tys. zł (ogółem 3.150,0 tys. zł);
- w rozdziale 85213: co miesiąc (na podstawie informacji OPS przesyłanych do PUW) od 0,6 tys. zł do 0,8 tys. zł (łącznie 8,7 tys. zł);
- w rozdziale 85295: w 11 transzach (na podstawie informacji OPS przesyłanych do PUW) w kwotach od 0,3 tys. do 9,0 tys. zł (ogółem 36,3 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 40-52, 62-63, 71-97, 373-380)

Gmina zwróciła do budżetu państwa w terminie do 31.01.2013 r., zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, środki dotacji w łącznej kwocie 2,4 tys. zł (0,1% kwot otrzymanych), których nie wykorzystala z powodu:

- zmiany kwot: kryteriów dochodowych uprawniających do otrzymania świadczeń rodzinnych oraz zasiłków rodzinnych (1,0 tys. zł w rozdziale 85212);
- nieprzyznania wszystkim osobom, które wystąpiły z wnioskiem o orzeczenie niepełnosprawności, uprawnień do otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego (1,3 tys. zł w rozdziale 85295);

¹¹ Pismo nr FB-I.311.85.3.2012.EP z 27.03.2012 r.

- niezapłacenia składki na Fundusz Pracy pracownika, który powrócił z urlopu macierzyńskiego (0,1 tys. zł w rozdziale 01095).

Nie stwierdzono przypadku niepełnego wykorzystania dotacji i konieczności jej zwrotu z powodu późnego otrzymania.

(dowód: akta kontroli str. 72, 105-112)

W badanym okresie Gmina nie występowała do Wojewody Pomorskiego o zwiększenie kwot dotacji na realizację zadań zleconych.

(dowód: akta kontroli str. 103-104)

1.2.2. Gmina przekazywała w 2012 r. do OPS środki dotacji w rozdziałach 85212, 85213 i 85295 w terminie do pięciu dni od dnia ich otrzymania.

Kierownik OPS wyjaśniła, że środki dotacji w ww. rozdziałach OPS otrzymywał z Urzędu w terminach umożliwiającym pełne i terminowe wykonanie zadań zleconych.

OPS nie zwracał się do Wójta Gminy o dodatkowe środki finansowe na wykonanie zadań zleconych oraz o przyspieszenie ich przekazania. W Gminie nie opracowywano harmonogramów przekazywania środków do OPS.

(dowód: akta kontroli str. 71-81, 98-101)

1.2.3. Gmina dofinansowała realizację w 2012 r. zadań zleconych środkami własnymi w łącznej kwocie 65,2 tys. zł, co stanowiło 1,8% wydatków ogółem poniesionych na te zadania (3.674,2 tys. zł). Sfinansowano nimi część kosztów wynagrodzeń pracowników Urzędu realizujących zadania zlecone. Dofinansowanie to było spowodowane przyznaniem dotacji w rozdziale 75011 w niewystarczającej kwocie. W piśmie z 24.10.2011 r.¹² o przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na 2012 r. kwotach dotacji na zadania zlecone Wojewoda Pomorski poinformował, że wydatki na wynagrodzenia osobowe oraz wydatki relacjonowane do wynagrodzeń zostały ustalone na poziomie ustawy budżetowej na rok 2011.

Wójt Gminy wyjaśnił, że konieczność dofinansowania środkami własnymi zadań zleconych nie skutkowała w 2012 r. niezrealizowaniem planowanych zadań własnych Gminy.

Gmina nie dochodziła przyznania dotacji w postępowaniu sądowym.

(dowód: akta kontroli str. 36-37, 62-63, 67-70, 103-107, 295-297, 373-375)

1.2.4.1. Badaniem w zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji na zadania zlecone objęto środki w rozdziale 01095 dotyczące zwrotu producentom rolnym, na podstawie przepisów ustawy o zwrocie podatku akcyzowego¹³, części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Gmina otrzymała od Wojewody Pomorskiego dotację w wysokości określonej w złożonych przez Wójta do PUW wnioskach o przekazanie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę – łącznie 350,4 tys. zł.

Wnioski zawierały dane wymagane § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji

¹² Pismo nr FB-I.3110.4.2011.EP z 24.10.2011 r.

¹³ Ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. Nr 52, poz. 379 ze zm.), zwana dalej „ustawą o zwrocie podatku akcyzowego”.

rolnej i jego wypłatę¹⁴ i zostały złożone w dniach: 07.03.2012 r. i 06.09.2012 r., tj. w terminach określonych w § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia.

Wnioskowana kwota dotacji (350,4 tys. zł) wynikała ze złożonych przez producentów rolnych do Urzędu w lutym i sierpniu 2012 r. 455 wniosków¹⁵ (ogółem 343,5 tys. zł) oraz uwzględniała koszty ustalenia i wypłacenia zwrotu podatku producentom rolnym, poniesione przez Gminę, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconej tym producentom (art. 8 ust. 5 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego) – 6,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 113-119)

Na podstawie 45 losowo wybranych postępowań w sprawie zwrotu podatku, przeprowadzonych w 2012 r.¹⁶ (10% wszystkich postępowań w tym roku) ustalono, że:

- wnioski złożone zostały przez producentów rolnych w lutym i sierpniu, tj. w terminach określonych w art. 6 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego;
- wnioski były sporządzone według obowiązującego wzoru, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej¹⁷, przy czym 11 z nich nie zawierało wszystkich danych wymaganych w pkt VII wzoru tego wniosku;
- wnioski zawierały dane wymagane art. 6 ust. 2 pkt 1-6 ww. ustawy, a jeden – złożony przez spółkę prawa handlowego – nie zawierał numeru w Krajowym Rejestrze Sądowym, niezgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 7 ww. ustawy;
- do wniosków dołączono faktury VAT lub ich kopie (potwierdzone za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Urzędu), stanowiące dowód zakupu oleju napędowego w okresie sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku (art. 6 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy);
- na fakturach lub ich kopiach upoważniony pracownik Urzędu umieścił adnotację o treści: „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego” (art. 6 ust. 4 ww. ustawy);
- decyzje o zwrocie podatku zawierały m.in. limit ustalony w sposób określony w art. 4 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego i kwotę zwrotu podatku (art. 5 ust. 3 ww. ustawy);
- decyzje wydano w terminie do 25 dni od dnia złożenia wniosku (art. 5 ust. 4 ww. ustawy);
- zwrotów podatku dokonano w terminach określonych w art. 7 ust. 1 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 143-177, 244-284)

Wydatki z tytułu zwrotu podatku zaksięgowano na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”, a koszty z tym związane na koncie 409 „Pozostałe koszty rodzajowe” (w myśl przepisów załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹⁸), w § 4430 „Różne opłaty i składki”, zgodnie

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz.U. Nr 160, poz. 1132 ze zm.).

¹⁵ W I półroczu 232 wnioski, a w II półroczu 2012 r. – 233.

¹⁶ 22 postępowania przeprowadzone w I półroczu i 23 w II półroczu 2012 r.

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2012 r., poz. 87).

¹⁸ Dz.U. z 2013 r., poz. 289.

z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 179-202)

Okresowe i roczne rozliczenia dotacji celowej oraz okresowe i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej zostały przekazane Wojewodzie Pomorskiemu w terminach określonych w § 6 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę.

Kwoty zawarte w powyższych rozliczeniach dotacji oraz sprawozdaniach rzeczowo-finansowych były zgodne z ewidencją księgową prowadzoną w Urzędzie.

(dowód: akta kontroli str. 72, 178-179, 203-208, 212-223, 400-404)

Powyższe zadanie zlecone realizowało w 2012 r. trzech pracowników Urzędu zatrudnionych na stanowiskach: inspektora ds. kancelaryjno-technicznych i pomocy administracyjnej (dwie osoby). Spełniali oni minimalne wymagania kwalifikacyjne niezbędne do wykonywania pracy na ww. stanowiskach, określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 6-22, 120-138, 369-378)

Na stronie internetowej Urzędu znajdowała się zakładka „Pliki do pobrania” z dostępnym wnioskiem o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

(dowód: akta kontroli str. 133-142, 143-156, 372)

1.2.4.2. W 2012 r. Wójt Gminy wydał sześć decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej²¹ (art. 7 ust. 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych²²). W odniesieniu do 2011 r. liczba uprawnionych do bezpłatnych świadczeń wzrosła o cztery osoby. Dokumentacja niezbędna do wydania decyzji, w tym wywiady środowiskowe, była przygotowywana przez OPS.

W wyniku badania postępowań przeprowadzonych w 2012 r. ustalono, że:

- we wszystkich sprawach Wójt Gminy otrzymał z OPS, wraz z wnioskiem o wydanie decyzji, dokumenty wymagane art. 54 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, potwierdzające: posiadanie obywatelstwa polskiego i zamieszkiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, spełnianie przez świadczeniobiorcę kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej;
- decyzje spełniały wymogi formalne określone w art. 107 § 1 kpa²³ i zawierały numer PESEL świadczeniobiorcy, zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

¹⁹ Dz.U. Nr 38, poz. 207 ze zm.

²⁰ Dz.U. Nr 50, poz. 398 ze zm.

²¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r., poz. 182).

²² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

²³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 267).

- decyzje zostały wydane w terminie do sześciu dni od dnia złożenia wniosku, zgodnie z art. 35 kpa.

(dowód: akta kontroli str. 291-294, 373-375)

Gmina nie otrzymała z budżetu państwa dotacji na sfinansowanie kosztów realizacji powyższego zadania (art. 7 ust. 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Koszty poniesione przez Gminę w 2012 r. na to zadanie wyniosły 0,2 tys. zł. Dotyczyły przede wszystkim wynagrodzenia pracownika socjalnego OPS, usług pocztowych oraz papieru, kwestionariuszy wywiadu i innych druków.

Wójt Gminy wyjaśnił, że nie występował o dotację na sfinansowanie kosztów realizacji ww. zadania, ze względu na ich marginalność. Koszty dochodzenia zwrotu poniesionych wydatków byłyby wyższe od ewentualnego ich zwrotu.

(dowód: akta kontroli str. 294-297, 369-371)

1.2.4.3. Wójt Gminy sprawował w 2012 r. nadzór nad realizacją przez OPS zadań zleconych, dotyczących wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych.

Kierownik OPS posiadała upoważnienie²⁴ Wójta Gminy do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i wydawania w tych sprawach decyzji.

Czynności nadzorcze nad działalnością OPS w zakresie spraw finansowych wykonywał Skarbnik Gminy²⁵.

Skarbnik Gminy przeprowadziła w OPS w 2012 r. dwie kontrole w zakresie dochodów i wydatków budżetowych za 2011 r. i I kwartał 2012 r. oraz zgodności kwot do wypłaty umieszczonych na listach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych z wydanymi decyzjami. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

(dowód: akta kontroli str. 298-311, 353-371)

Do Urzędu wpływały z OPS co kwartał sprawozdania rzeczowo-finansowe o zadaniach z zakresu świadczeń rodzinnych oraz sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²⁶.

Powyższe sprawozdania były weryfikowane przez Skarbnika Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 298-301, 312-352)

W 2012 r. środki dotacji w rozdziale 85212 wykorzystano na wypłatę:

- świadczeń rodzinnych (2.824,0 tys. zł): zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami i jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia dziecka – 593 osobom (o 28 mniej niż w 2011 r.), zasiłków pielęgnacyjnych – 227 osobom (o 13 więcej niż w 2011 r.) i świadczeń pielęgnacyjnych – 85 osobom (o 11 więcej niż w 2011 r.);
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego (172,6 tys. zł) – 32 osobom (o 6 więcej niż w 2011 r.).

(dowód: akta kontroli str. 62-63, 298-301)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

²⁴ Zarządzenie nr 64/2010 Wójta Gminy z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie nadania pełnomocnictwa i upoważnień Kierownikowi OPS.

²⁵ Podstawowe zadania i obowiązki Skarbnika Gminy określono w dokumencie o takiej nazwie z 05.01.2010 r.

²⁶ Dz.U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.

- 1) Urząd, pomimo wymogu art. 64 § 2 kpa, nie wezwał producentów rolnych do uzupełnienia 11 wniosków²⁷ (24% badanych), które nie zawierały w punkcie VII adresów, a w jednym przypadku również imienia i nazwiska, posiadaczy rachunków bankowych, wymaganych wzorem wniosku o zwrot podatku akcyzowego, stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Zwroty podatku nastąpiły przelewem na rachunki bankowe wnioskodawców (4,3 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 235-290)

NIK nie podziela wyjaśnień inspektora ds. kancelaryjno-technicznych, upoważnionego do dokonywania czynności wynikających z ustawy o zwrocie podatku akcyzowego²⁸, iż posiadane przez Urząd dane pozwalają na zindywidualizowanie wnioskodawcy (m.in. w oparciu o bazy danych następowało automatyczne wygenerowanie adresu wnioskodawcy), a uzupełnianie danych we wnioskach prowadziło do nieuzasadnionej przewlekłości postępowania, gdyż wzór wniosku wymaga, w przypadku przelewu zwrotu podatku na rachunek bankowy wnioskodawcy, podania w pkt VII imienia i nazwiska oraz adresu posiadacza rachunku. Jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, to zgodnie z art. 64 § 2 kpa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków.

(dowód: akta kontroli str. 132, 288-289)

- 2) W przypadku jednego wniosku²⁹ (dotyczy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością), który nie zawierał numeru w Krajowym Rejestrze Sądowym, wymaganego art. 6 ust. 2 pkt 7 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, Urząd nie wezwał wnioskodawcy do usunięcia braku, co było niezgodne z art. 64 § 2 kpa. Na podstawie tego wniosku wypłacono zwrot podatku akcyzowego w kwocie 12,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 166-167, 244-246)

NIK nie podziela wyjaśnień inspektora ds. kancelaryjno-technicznych, że z uwagi na powszechną dostępność danych nie było wymagane uzupełnienie wniosku tej spółki, która jako załącznik do wniosku dołączyła m.in. odpis z Krajowego Rejestru Sądowego oraz że prowadziło to do nieuzasadnionej przewlekłości postępowania, ponieważ z art. 6 ust. 2 pkt 7 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego wynika, że wniosek zawiera numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, w każdym przypadku gdy producent rolny podlega wpisowi do tego rejestru.

(dowód: akta kontroli str. 237-240)

1.3. Sprawozdawczość budżetowa

Opis stanu faktycznego

Sprawozdania Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2012 r. zostały sporządzone prawidłowo, gdyż wykazane w kolumnie „Wykonanie” tych sprawozdań, w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- kwoty otrzymanych dotacji (rozdziały: 01095, 75011, 85212, 85213 i 85295);
- kwoty wydatków zrealizowanych przez Urząd (rozdziały 01095 i 75011);

²⁷ Dotyczy postępowań zakończonych wydaniem decyzji o nr: ZPA.3101.422, ZPA.3101.416, ZPA.3101.317, ZPA.3101.318, ZPA.3101.244, ZPA.3101.150, ZPA.3101.99, ZPA.3101.144, ZPA.3101.44, ZPA.3101.64 i ZPA.3101.13.

²⁸ Upoważnienie nr 1020-27/2010 z 07.12.2010 r.

²⁹ Dotyczy postępowania zakończonego wydaniem decyzji nr ZPA.3101.274.

były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej w tej jednostce (§ 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³⁰ oraz § 11 ust. 3 pkt 2 i ust. 4 pkt 2 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia).

Wykazane w kolumnie „Plan po zmianach” ww. sprawozdań kwoty dochodów z tytułu przyznanych z budżetu państwa dotacji oraz planowane wydatki Urzędu na zadania zlecone – finansowane z dotacji, wynikały z planu finansowego, zgodnie z § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 381-404)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³¹ planowanie i wykorzystanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych oraz sporządzone w Urzędzie sprawozdania Rb-50 za IV kwartał 2012 r.

2. Płatności i dotacje celowe na realizację projektów finansowanych z udziałem środków europejskich

Opis stanu faktycznego

W 2012 r. Gmina nie realizowała projektów finansowanych lub współfinansowanych środkami z budżetu Unii Europejskiej, dotyczących zadań zleconych.

(dowód: akta kontroli str. 405-416)

IV. Wnioski

Wniosek pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³², wnosi o:

- 1) wzmocnienie nadzoru nad wywiązywaniem się z obowiązku wzywania wnioskodawców do uzupełnienia niekompletnych wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

³⁰ Dz.U. Nr 20, poz. 103.

³¹ Podobnie jak przy ocenie ogólnej, Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³² Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 25 marca 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontrolerzy
Agnieszka Solecka
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis

Andrzej Kaczyński
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Krystian Kułaga
doradca ekonomiczny

.....
podpis